

Norra Djurgårdsstadens förskolor 1

Tjänsteutlåtande
Dnr.2017-847-1.2.1.
Sid 1 (24)

Handläggare
Pernilla Eriksson

Till
Norra
Djurgårdsstadens
förskolor 1

Telefon: 076-121 00 23

Kvalitetsredovisning förskola 2017 för Norra Djurgårdsstadens förskolor 1

Innehållsförteckning

Sammanfattande analys.....	3
Normer och värden.....	6
Enhetsmål.....	7
Utveckling och lärande.....	7
Enhetsmål.....	8
Barns inflytande.....	13
Enhetsmål.....	13
Förskola och hem.....	13
Invånarna är delaktiga och har inflytande.....	13
Enhetsmål.....	13
Samverkan med skolan.....	14
Enhetsmål.....	14
Utvecklingsområden.....	14
Förslag till nämnd / fullmäktige.....	14
Kvalitetsarbete.....	14
Kvalitetsarbets genomförande.....	14
Strukturella förutsättningar och organisation.....	15
Kvalitetsindikatorn.....	17
Pedagogisk miljö och material.....	17
Skapande verksamhet och olika uttrycksformer.....	18
Barns språkliga och kommunikativa utveckling.....	19
Barns matematiska utveckling.....	21
Naturvetenskap och teknik.....	21
Gemensamma insatser.....	23

Sammanfattande analys

Norra Djurgårdsstadens satsningar och utvecklingsområden under 2017

Under 2017 var vår plan att satsa på fortbildning för alla medarbetare genom olika interna nätverk. Vi har i år haft följande nätverk:

- Pu-tid för förskollärare
- Läroplan för barnskötare
- Utvecklingssamtal
- Pedagogiska basmiljöer
- Introduktion i förskolan/inskolning
- Pedagogisk måltid
- Barn som far illa

Nätverk och intern fortbildning är ett arbetssätt enheten använder för att öka likvärdigheten mellan förskolorna, det skapas en gemensam grundkunskap som bidrar till ökad kvalitet för barnen. Vi kan se att likvärdigheten mellan förskolorna har ökat jämfört med 2016, barnen har nu likvärdiga möjligheter genom pedagogiska miljöer och tillgängligt och varierande material. De skillnader som finns beror till största del på personalens tidigare kunskap, utbildning och erfarenhet.

I början av 2017 hade vi nätverk om pu-tid för förskollärare, det bidrog till att syftet med och innehållet i pu-tiden blev tydligare. Förskollärarna har fått tid till gemensam reflektion kring sitt pedagogiska ansvar, diskuterat kring struktur, hur vi når målen, hur vi gör när en barnskötare håller i utvecklingssamtal och hur förskollärarens ansvar blir tydligt i dessa fall. Vi har även haft nätverk för alla barnskötare om förskolans läroplan, för att förtydliga den enskildas och arbetslagets ansvar, samt vad som är förskollärarens ansvar kopplat till arbetslaget och hur det kan se ut i praktiken. På enhetens planeringsdagar i augusti fick alla till uppgift att göra 1-2 observationer, mallen i pedagogiska plattformen användes. Arbetslagen fick sedan göra en gemensam veckoreflektion med observationerna som grund. Syftet var att få igång arbetssättet och uppföljning har skett till viss del. Det har blivit tydligt att få arbetslag har anammat materialet och fortsatt uppföljning krävs. Arbetet sker även genom att alla läser, reflekterar och analyserar kring frågeställningar utifrån boken: Uppföljning, utvärdering och utveckling i förskolan - pedagogisk dokumentation (Skolverket) boken kopplar väl till pedagogiska plattformen.

Vi har följt upp "ABC i förskolan", en utbildning där förhållningssätt och synsätt lyfts. Tre medarbetare har under 2017 utbildat sig till gruppledare och haft sina första föräldragrupper. Under 2018 kommer två i ledningsgruppen utbilda sig till gruppledare för pedagoger, vilket gör att de kommer kunna utbilda ny personal som börjar i enheten.

Alla enhetens förskollärare deltog på delar av Förskolesummit, två dagar med föreläsningar av både internationella och nationella föreläsare, en satsning av staden och Stockholms universitet. Uppföljningen av dessa dagar har varit bristfällig, ledningen i NDS1 behöver fortsättningsvis ha en plan för hur satsningar som dessa ska följas upp och utvärderas, speciellt när en utbildningssatsning ligger i slutet av en termin och många andra delar prioriteras.

Barnkonventionen har varit vårt övergripande tema sedan hösten 2016. Temat bestämdes

utifrån resultatet i vår testomgång av WKI:n 2016, för att kunna höja resultaten i WKI:n krävdes ett medvetet arbete kring Barnkonventionen. Vi ser tydligt genom WKI, pedagogisk dokumentation, vecko/månadsbrev, förhållningssätt och diskussioner att barnkonventionen fått stort genomslag i verksamheten.

Ett utvecklingsområde har varit att alla förskolor skulle erhålla Grön Flagg under 2017, samt att arbetet med handlingsplanerna fortgår som planerat. Nu har alla fyra förskolor Grön Flagg och tre av förskolorna har fått ytterligare rapporter och nya handlingsplaner godkända. Här har vi hittat en systematik och engagerade medarbetare som driver arbetet framåt.

Ledningen har tagit fram ett introduktionsmaterial med information om vår verksamhet till nyanställda och vikarier. Det är av stor vikt att de som söker sig till oss vet vad som förväntas av dem och vilka möjligheter och utmaningar som finns. Det är även viktigt att personen i fråga har ett långsiktigt tänk och ser oss som en arbetsgivare för en längre tid. Materialet har mottagits positivt och de nyanställda upplever att det finns bra strukturer och rutiner. Nu när vi startar en ny förskola har vi möjlighet att se över och revidera materialet utifrån hur uppstarten går. Omsättningen av personal har avtagit, vi har haft några pensionsavgångar och någon enstaka uppsägning, stabiliteten har ökat.

Under våren 2017 har vi arbetat kring temat "Arbetsglädje" på APT, detta för att många känner sig stressade och otillräckliga och därmed upplever en försämrad arbetsmiljö. Arbetet har till stor del utgått från "Fokus framåt", kort för diskussion och reflektion kring arbetsmiljöfrågor. Personalen har varit indelade i grupper vid diskussioner. Personalen har mottagit detta väl, dock behöver vi följa upp ytterligare och fördjupa diskussioner i ännu mindre grupper där alla vågar komma till tals, alternativt samla in tankar där allas svar är anonyma för övriga kollegor. Förskolechefen har fått kännedom om att en del inte vågar säga allt som de tänker i en grupp och arbetet behöver fortsätta. Om medarbetarna känsla av otillräcklighet och stress har minskat som följd av vårt arbete kan vi inte svara på än. Kommande medarbetarenkät samt fortsatt arbete får visa om vi är på rätt väg.

I början av april öppnade vi en ny avdelning, Udden, för att kunna ta emot en del av barnen med garanti. Där arbetar i dagsläget två barnskötare och avdelningen har åtta barn inskrivna. Udden tillhör förskolan Sandön. Udden innebär utmaningar, det är svårt att anställa personal med gedigen erfarenhet och kunskap då det är en speciell situation att arbeta två och att antingen öppna eller stänga varje dag. Personalen på Udden får regelbunden handledning och mycket stöd av ledningsgruppen, dock ser vi inte den kvalitet på verksamhet som vi önskar. Omsorgen om barnen är bra men de pedagogiska utmaningarna saknas till stor del. Deras resultat på WKI hamnade genomgående på 2, bristfällig.

En satsning i stadsdelen är att förskollärare ges möjlighet att gå en arbetslagsledarutbildning. Förskollärares ansvar att leda pedagogiska processer på förskolorna samt att arbetsleda kollegor ställer högre krav på förskollärares förmågor inom dessa områden, varför utbildningen är en viktig satsning. Vi ser i förlängningen när enheten växer att ledning i huvudsak styr enhetens pedagogiska processer genom förskollärarna och att förskollärarna i sin tur handleder sitt arbetslag, sina kollegor som är barnskötare. För att lyckas med detta har vi en utvecklingsgrupp där förskollärarna ingår och denna grupp fokuserar på enhetens utmaningar och utvecklingsområden.

Två av enhetens förskolor fick under våren möjlighet att delta i en kommunal utvärdering. Resultatet motsvarade till stor del ledningens bild av verksamheten. Vi behöver utveckla hur

vi dokumenterar, följer upp, utvärderar och analyserar våra resultat. Ett led i detta är att våra mål behöver bli mer målinriktade gentemot läroplanen. Vi har medvetet valt att hittills ha konkreta mål i vårt VP för att på så sätt skapa större likvärdighet och tydlighet i vad verksamheten förväntat erbjuda barnen. Till nästa VP kommer vi att förändra målen för att få tydligare målfokus och mindre av görande. Många av arbetslagen har svårt att analysera sin verksamhet, kopplingen mellan vad som sker, vad barnen lär sig och om målen nås är något vi behöver arbeta vidare med. Vi ser därför att underlagen som de använder för att skriva arbetsplaner och hur dessa följs upp behöver förändras. Resultatet av kommunala utvärderingen presenterades för all personal i augusti, då vi även gick igenom flera begrepp som är kopplade till våra utvecklingsområden- Arbetet är påbörjat och fortsätter, till stor del sker det genom våra förskollärare som måste fungera som bärare.

Medarbetarenkät har genomförts 2017 och resultatet visar att medarbetarna överlag är nöjda. AMI 88%, motivation 88%, ledarskap 89%, styrning 88%. Två av förskolorna har höga resultat på alla frågor medan två förskolor har mer varierade resultat. Förskolechefen har analyserat resultaten och därefter prioriterat och skrivit förslag på handlingsplaner för varje förskola. Alla medarbetare har tagit del av dessa och haft möjlighet att inkomma med förslag, synpunkter och frågor. Innan handlingsplanerna togs fram gav också tid på APT för att lämna förslag på prioriterade områden. Trender som vi kan se är exempelvis frågan: "Jag tycker att ljudnivån på min arbetsplats är god." Den har fått lågt resultat på alla förskolor och det blir en viktig del att arbeta vidare med. Ljudnivån har under sommaren förbättrats för medarbetare och barn, Villa Ekbacken har fått ljudplattor installerade i rum där dessa saknades. På Hjorthagen har vi köpt in mattor och tjockare tyger för att dämpa ljudet i de rum där ljudnivån inte var acceptabel. Hur vi arbetar med uppföljning är något som behöver bli tydligare för medarbetare, i svaren på frågor som handlar om uppföljning och utveckling finns det stora variationer i hur medarbetare har svarat. Vi har tittat närmare på detta och diskuterat i ledningen och i utvecklingsgruppen. Att använda veckoreflektionen är ett sätt, samt att förändra strukturen i arbetsplanerna så att de blir ett dokument som varje avdelning arbetar med hela tiden.

Ändring av tid för föräldralediga från 30-40 timmar - Enheten har tidigare haft många föräldralediga som i och med förändringen valt att utöka vistelsetiden på förskolan. För verksamheten har det inneburit en högre närvaro av barn alla dagar i veckan. Barn till föräldralediga har utökat sina tider de dagar de gått samt även valt att gå alla fem vardagar. För de andra barnen i förskolan, vars föräldrar arbetar innebär denna ändring att deras lugnare dagar då de varit färre barn per pedagog har minskat. Deras återhämtning, samt de föräldralediga barnens återhämtning har till stor del minskat. Pedagogerna kunde tidigare lägga en del av sin planeringstid dagar då flera barn var lediga, men den möjligheten togs bort. Vår analys av ändringen är att det inte varit till gagn för barnen i förskolan eller för pedagogerna, arbetsbelastningen har ökat. Utökningen av vistelsetiden har inte resulterat i schemaändring för personalen.

Resultatet i förskoleundersökningen har ökat på i stort sett alla områden, med variationer mellan förskolorna. Två förskolor har sänkt sina resultat på en del frågor, medan två har ökat sina resultat på i stort sett alla frågor. Index för frågeområdet - Utveckling och lärande har ökat från 84-87%, spridningen ligger från 82-94%, Index - Normer, värden samt barns inflytande har ökat från 90-92% med en spridning från 88-96% nöjda, Index - Samverkan med hemmet har ökat från 77-86% nöjda med en spridning från 81-88% nöjda. Index - Kost,

rörelse och hälsa har ökat från 90-92% nöjda. Variationen är 88-97% nöjda. Index - Nöjdhet, trygghet, rekommendation har ökat från 86-93% nöjda, spridning 92-96% nöjda. De pedagogiska satsningar och rekryteringar vi gjort är en bidragande del till våra goda resultat.

Six medarbetare och ledningsgruppen deltog under våren i en programmeringsutbildning genom mediateket. Utbildningen gav direkta kunskaper till pedagogerna som deltog. De fick låna material från anordnaren vilket medförde att deras kunskaper gav barnen möjlighet att direkt få ta del av och lära sig om analog och digital programmering. Ledningsgruppen fick en något förkortad utbildning med likvärdigt innehåll, dock ej lika mycket praktisk tillämpning. Utbildningen har givit positivt resultat i verksamheten, vi kunde direkt se resultat av utbildningen då barnen blev delaktiga i analog och digital programmering på de tre förskolor som deltog i utbildningen. Pedagogerna som deltog har även haft en presentation för all personal på avslutande APT innan sommaren. Samt varit delaktiga i den monter som Östermalm hade på förskolesummit. Enheten har tagit fram en IKT-plan för fortsatt arbete.

Normer och värden

Norra Djurgårdsstadens barn undersöker, utforskar, skapar och lär i naturen för miljön och framtiden. Barn är bärare av rättigheter och barnkonventionen är ett levande dokument på förskolorna. Pedagoger är lyhörda, närvarande, medforskande och har ständigt barnen i fokus. Likvärdighet för alla barn när det gäller omsorg, lärande och utveckling. Vuxnas förhållningssätt påverkar barns förståelse och respekt för de rättigheter och skyldigheter som gäller i ett demokratiskt samhälle, därför är vuxna viktiga förebilder. Erfarenheter, reflektion, analys och goda exempel bidrar till ett organisatoriskt lärande, det ger mångfald och en god arbetsmiljö.

Förskoleundersökningen visar att indexområdet - Normer, värden samt barns inflytande har ökat från 90-92% med en spridning från 88-96% nöjda.

Tema barnkonventionen har lett till att barnen fått kunskap om en del av sina rättigheter. Förskolorna har på olika sätt arbetat med artiklar och annat material kopplat till barnkonventionen. Vi ser genom den dokumentation som finns att barnen tar till sig och får en förståelse för vilka rättigheter de har. Genom pedagogisk dokumentation och samtal får barnen syn på sitt lärande.

Det vi behöver utveckla vidare är hur barnen involveras och görs delaktiga i vår plan mot diskriminering och kränkande behandling.

All personal har deltagit på en föreläsning om normkritik och genus på APT. Det har bidragit till reflektion kring det egna förhållningssättet och de normer som personal medvetet och omedvetet kan överföra på barnen. Personalen tyckte generellt att ämnet var mycket intressant och efterfrågar fördjupad kunskap.

Goda exempel

Under terminen har barnen på förskolan fortsatt att prata om FN:s Barnkonvention med betoning på olika artiklars innehåll där samtal har kretsat kring vem man är, vad man heter, hur en familj kan se ut och vad man har för rättigheter. Ibland har barnen målat självporträtt, familjeporträtt eller tillsammans besökt sitt hus där man bor. Barnen har också ritat och berättat att man är lika och olika på samma gång och att man tycker olika saker är bra eller dåliga. Den uppsatta dokumentationen kring ämnet ger upphov till fortsatta tankar och samtal

mellan barnen. Barnen har svarat på frågor kring trygghet och ibland har barn och personal gått runt på förskolan och haft samtal kring olika rum eller platser på gården. Barnens tankar har tagits i beaktning när likabehandlingsplanen skrivits.

I nätverk har personalen fått reflektera över hur samlingen kan organiseras för att barnen i högre utsträckning ska kunna vara delaktiga. Samlingen har också används som forumteater där personal spelat upp olika situationer ur vardagen och därefter lyssnat på barnens reflektioner.

Ett interkulturellt förhållningssätt finns till viss del i verksamheten och syns genom att hälsningsfraser satts upp på olika språk, appar på andra språk än svenska finns tillgängliga, man lånar böcker med både svenska och utländska författare. Vi samtalar med barnen kring resor de gjort både inom Sverige och utomlands och uppmuntrar dem att dela med sig av sina upplevelser. Vi har många medarbetare med annan kulturell bakgrund som bidrar med sina erfarenheter. Förskolan Rödeken har kulturvecka varje år i samband med FN-dagen, då uppmärksammas olika länder och kulturer genom mat, traditioner, danser, lekar och sagor.

Enhetsmål

Utveckling och lärande

Förskoleundersökningen visar att indexområdet utveckling och lärande har en spridning i resultat från 82-94% nöjda. Vi har som helhet ett resultat på 87% nöjda 2017. Förskolorna Villa Ekbacken och Rödeken har ökat sina resultat med 9-10%, medan Sandön har sjunkit 5%. Hjorthagen har ökat 2%. Generellt har vi ett bra resultat, vi får arbeta vidare med Sandön och orsaken till deras sänkning.

Enhetsmål

Barnen stimuleras och utmanas i naturvetenskap och teknik

Förväntat resultat

Varje barn har utforskat och fått kunskap kring:

Årstidernas växlingar

Vanligt förekommande träd, blommor, fåglar, insekter.

Skapande i olika form och material.

Olika tekniker för arbete i främst hårda material i Mjölkbutikens verkstad

Odling

Olika bygg och konstruktions material.

Vardagsteknik

Sina läroprocesser genom pedagogisk dokumentation.

Bedömning av måluppfyllelse

Analys kvalitetsredovisning

Verksamheten når förväntade resultatet. Tydliga och konkreta förväntade resultat har lett till att alla arbetslag kunnat nå dessa. Enheten behöver nu arbeta för att ha förväntade resultat som inte är lika fokuserade på görandet, som inte styr på samma sätt men som ändå blir tydliga för varje medarbetare.

Avdelningarna arbetar med pedagogisk dokumentation och här skiljer sig resultaten åt då vissa avdelningar fått mer systematik i sin reflektion med barnen och i arbetslaget.

Resultatet i förskoleundersökningen på frågan om "mitt barn uppmuntras till att utveckla sin förståelse för naturvetenskapliga fenomen", visar att 93% är nöjda.

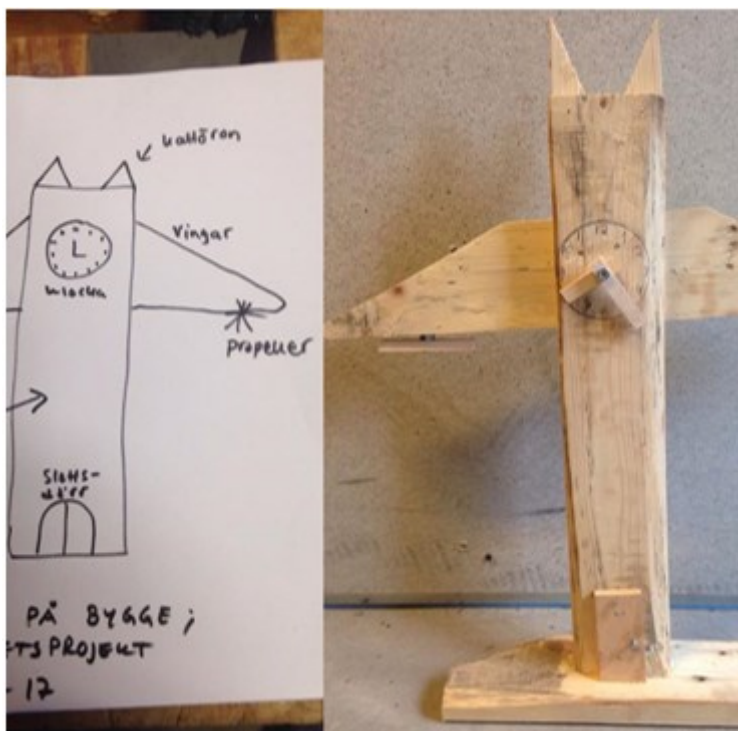

Goda exempel

Barnen på förskolorna gör regelbundna utflykter till Stora Skuggans nationalpark och omkringliggande områden. Där görs barnens nyfikenhet till lärandesituationer, som exempelvis: träden och naturens årstidsväxlingar, med samtal om löven som faller på hösten

och knoppar som bildas på våren, de vilda änderna som barnen observerar och ger överblivet bröd till, att man kan åka stjärklapp och pulka när snön faller och att insekterna som försvann nu börjar komma tillbaka. Barnens naturupplevelser sker under hela året där barn och personal hittar nya situationer för upptäckter och lärande i både nya och bekanta miljöer.

Barnen utmanas att bygga, konstruera, skapa, prova nya tekniker och lära genom att ha tillgång till olika material som exempelvis lego, duplo, klossar i variation, building pieces, plus-plus, nopper, tygbitar, figurer, ficklampor och kapla. Genom att de här materialen finns i deras lärandemiljöer så får barnen daglig tillgång till att uttrycka sin skaparglädje och förena konstruktion med lek och utforskande.

Den pedagogiska dokumentationen görs i form av att ha platser för pågående legobyggen/skapandeverk, uppsatta bilder och ritningar som barn gjort, foto, projektioner och film. Den här typen av dokumentation utgör en grund för samtal kring barnens reflektioner mellan barn och barn eller barn och personal och ger nya tankar kring fortsatt riktning av verksamhetsinnehåll.

Lokalen som vi kallar *Mjölkbutiken* används som en ateljé och verkstad. Barnen kommer inbokade i mindre grupper och tas emot av en pedagog som börjar med att samtala kring vilket skapande som barnen vill prova och om de vill bygga något speciellt. Verksamhetens skapande har fokus på form där trä är utgångsmaterialet och träets skapandeegenskaper utforskas genom att ex. sättas ihop och tas isär. Barnen kan prova många olika tekniker exempelvis hammare och spik, skruvmejsel och skruv, att borra och fila, att såga, etc. Träskapande vävs ihop med många andra material som: flytande färger, fjädrar, piprensare, tyger, knappar, flörtkolor, pärlor, paljetter och ståltråd. Verken blir ibland abstrakta och ibland en fysisk sak som ex. påskrobot, båt, figur, etc. Mjölkbutikens verksamhet har en sluten sida på Instagram där föräldrar kan få insyn i den pågående verksamheten.

Barnen stimuleras och utmanas i sin matematiska utveckling

Förväntat resultat

Varje barn har utforskat och fått kunskap kring:
Samband mellan volym, tyngd, storlek, form och läge.
Samband mellan siffror och antal.
Siffror och tal
Geometriska former och begrepp.

Bedömning av måluppfyllelse

Analys kvalitetsredovisning

Verksamheten når förväntat resultat. Genom den dokumentation som vi tar del av kan vi se att alla arbetslag har givit barnen möjlighet att utforska och öka sina kunskaper inom området.

Resultatet i förskoleundersökningen har ökat från 82% 2016 till 88% 2017. Spridningen i enheten är 79-91% nöjda.

Barnens matematiska utveckling ses ur ett brett sammanhang. Det matematiska språket används för att sätta ord på olika matematiska begrepp, exempelvis större än- mindre än, lång-kort och tung-lätt. Ibland sker matematisk utveckling spontant i vardagen och ibland ingår det som ett mål i en aktivitet.

Goda exempel

Några exempel på hur barn lär och utforskar matematik är: hitta mönster, sortera, prepositioner, gruppera, jämföra, bilda par, uppskatta, räkna, rangordna, experimentera med vikt och volym. Det görs inne på förskolan och i naturen.

De föremål som barn har möjlighet att utforska matematik med är en variation av montessorimaterial, lego, kapplastavar, den egna kroppen, linjaler, annat mätbart material som exempelvis en rund matta, olika geometriska figurer och en mängd olika sätt att räkna på vid samling och måltid.

Barnen stimuleras och utmanas i sin språkliga och kommunikativa utveckling

Förväntat resultat

Varje barn har utforskat och fått kunskap kring:
Rim, ramsor, sagor och böcker i olika genre, sånger
Konkret material
Boksamtal
Veckodagar och månader
IKT
Olika språk, genom sånger, böcker, appar.

Bedömning av måluppfyllelse

Analys kvalitetsredovisning

Verksamheten når förväntat resultat. Tydliga och konkreta förväntade resultat har lett till att alla arbetslag kunnat nå dessa. Enheten behöver nu arbeta för att ha förväntade resultat som inte är lika fokuserade på görandet, som inte styr på samma sätt men som ändå blir tydliga för varje medarbetare.

Resultatet i förskoleundersökningen ger ett resultat på 88%, spridningen är 84-92%. Jämfört med 2016 har två förskolor markant förbättrat sitt resultat medan två förskolor har sänkt sitt resultat. Varje arbetslag har arbetat vidare med resultaten och tagit fram en åtgärdsplan.

Barnens utveckling inom språk och kommunikation sker individuellt. Vi ser att barns sätt att kommunicera varierar, exempelvis: genom kontakt, gester, mimik, ljud, att använda TAKK, enstaka ord, egna ord och kortare och längre meningar i monolog eller dialog. De dagliga samtalen anpassas utifrån individ och personalen benämner saker, känslor och upplevelser.

Den pedagogiska dokumentationen skapar samtal och reflektion kopplat till föregående

aktiviteter.

Goda exempel

För att det ska bli en bra kommunikation och vid behov används bilder och symboler som hjälp, exempelvis: veckodagar i olika färger sätts upp i ett schema för att barn ska få uppfattning om struktur.

Det konkreta språkstimulerande materialet som finns tillgängligt på förskolorna varierar, exempelvis: *Babblarna* (figurer, böcker, appar), lärplatta med språkappar på svenska och andra språk, språkmemory och en stor mängd av variation på böcker.

Det lokala biblioteket är en central plats dit barn och personal går för att låna och lämna böcker. Barnen är delaktiga kring vilka böcker som lånas och variationen är stor exempelvis: bilderböcker med enkel text, faktaböcker, sagoböcker eller kapitelböcker. Bibliotekarien hjälper barn och personal att hitta böcker med innehåll kopplat till tema, aktiviteter och önskemål. Våra läsombud på förskolorna ger också tips och ideér kring barnlitteratur kopplat till förskolans mål och verksamhet, ex barnböcker som utmanar normer, FN:s Barnkonvention, naturkunskapsinnehåll, etc. Högläsning och boksamtal är två konkreta

metoder för hur litteratur och språkutveckling vävs samman i förskolans vardag.

Barns inflytande

Vår pedagogiska verksamhet bygger på barns intressen, nyfikenhet och behov. Barnen ges möjlighet till inflytande och delaktighet genom samtal, barnintervjuer, observationer, samling, önskemål, barnråd etc. Barnkonventionen som tema har lett till att barnens perspektiv och önskemål fått större utrymme, detta genom att personalen fått större inblick i hur barn kan ges inflytande och hur de vuxna tar tillvara på barns intressen. Resultatet i förskoleundersökningen visar att föräldrar upplever att deras barn är delaktiga och har inflytande i verksamheten.

Enhetsmål

Förskola och hem

Enheten sätter barnen i fokus, det är för dem vi främst skapar en god verksamhet. För att föräldrar ska känna tillit och trygghet när de lämnar sitt/sina barn på förskolan arbetar vi med att skapa goda relationer genom: Visning av förskolorna, Inskolning, Föräldramöte, Förskoleråd, Utvecklingssamtal samt genom daglig kontakt. Den dagliga kontakten är viktig och vi strävar efter att alla ska känna att de får ett gott bemötande oavsett vem de möter på förskolan.

Resultatet i förskoleundersökningen har ökat på i stort sett alla områden, med variationer mellan förskolorna. Två förskolor har sänkt sina resultat på en del frågor, medan två har ökat sina resultat på i stort sett alla frågor. Index för frågeområdet - Utveckling och lärande har ökat från 84-87%, spridningen ligger från 82-94%, Index - Normer, värden samt barns inflytande har ökat från 90-92% med en spridning från 88-96% nöjda, Index - Samverkan med hemmet har ökat från 77-86% nöjda med en spridning från 81-88% nöjda. Index - Kost, rörelse och hälsa har ökat från 90-92% nöjda. Variationen är 88-97% nöjda. Index - Nöjdhet, trygghet, rekommendation har ökat från 86-93% nöjda, spridning 92-96% nöjda. De pedagogiska satsningar och rekryteringar vi gjort är en bidragande del till våra goda resultat.

Nämndmål:

Invånarna är delaktiga och har inflytande

Enhetsmål

Föräldrar ges utrymme till delaktighet

Förväntat resultat

Föräldrar känner att de har möjlighet till inflytande och delaktighet i verksamheten. Att resultatet i förskoleundersökningen ökar.

Bedömning av måluppfyllelse

Analys kvalitetsredovisning

Frågan i förskoleundersökningen angående föräldrars möjlighet till delaktighet och inflytande i verksamheten har ökat från 71% nöjda 2016 till 80% nöjda 2017. Enheten har en spridning från 74-84%. Vi har därmed nått vårt mål om ett ökat resultat i förskoleundersökningen.

Samverkan med skolan

Stadsdelen har en plan för övergång mellan förskola och skola som tagits fram i samarbete mellan kommunala förskolor och skolor på Östermalm. Varje förskola har en utsedd representant som deltar på reglebundna närverksträffar. Planen beskriver hur arbetet sker under året, vilket leder till en ökad kontinuitet. Mottagande skola får ett samlat dokument som beskriver en del av det som barngruppen erbjudits i förskolans verksamhet. För barn i behov av särskilt stöd sker ytterligare överlämning om överenskomelse med vårdandshavare finns. Vi ser att barnen gynnas när samarbetet fungerar och den nya planen har bidragit positivt till detta.

Enhetsmål

Utvecklingsområden

Diskriminering och kränkande behandling - ökad kunskap hos personalen genom fortbildning, diskussion och reflektion. Våga säga ifrån till kollegor, konflikter mellan barn - få incidenter rapporteras.

Pedagogisk plattform - alla arbetslag ska använda dokumentet, observationer görs reglebundet och veckoreflektioner görs löpande.

Arbetsplaner - utforma dessa så att det blir levande dokument som följs upp, utvärderas och analyseras.

ABC för pedagoger - Fortsätta satsningen och utbilda all ny personal samt upprätthålla kunskapen hos dem som redan deltagit i utbildningen.

Undervisning - Arbeta med innebörden i begreppet, hur får vi fatt i barnens förändrade kunnande?

Praktiska kunskaper - ökad kunskap i praktiska moment, exempelvis ateljékunskap genom work-shop/nätverk.

Förslag till nämnd / fullmäktige

Kvalitetsarbete

Kvalitetsarbetes genomförande

Kvalitetsredovisningen utgår från följande delar:

Arbetslagens uppföljning och analys av genomförd verksamhet, pedagogisk dokumentation, temaarbete, projekt, observationer och utvecklingssamtal.

APT - Gemensam fortbildning på APT under 2017, alla läser "Uppföljning, utvärdering och utveckling i förskolan - pedagogisk dokumentation" kapitlet diskuteras på APT genom frågor och/eller påståenden för att fördjupa reflektionen och analysen. Det är nära knutet till implementering av vår pedagogiska plattform.

Månadsbrev och veckobrev - Här beskriver arbetslagen vad, hur och varför de arbetar med respektive tema och projekt.

Förskoleundersökningen - Föräldrarnas svar på upplevd kvalitet, arbetslagen har skrivit åtgärdsplaner och återkoppling har skrätt på föräldramöten under hösten 2017.

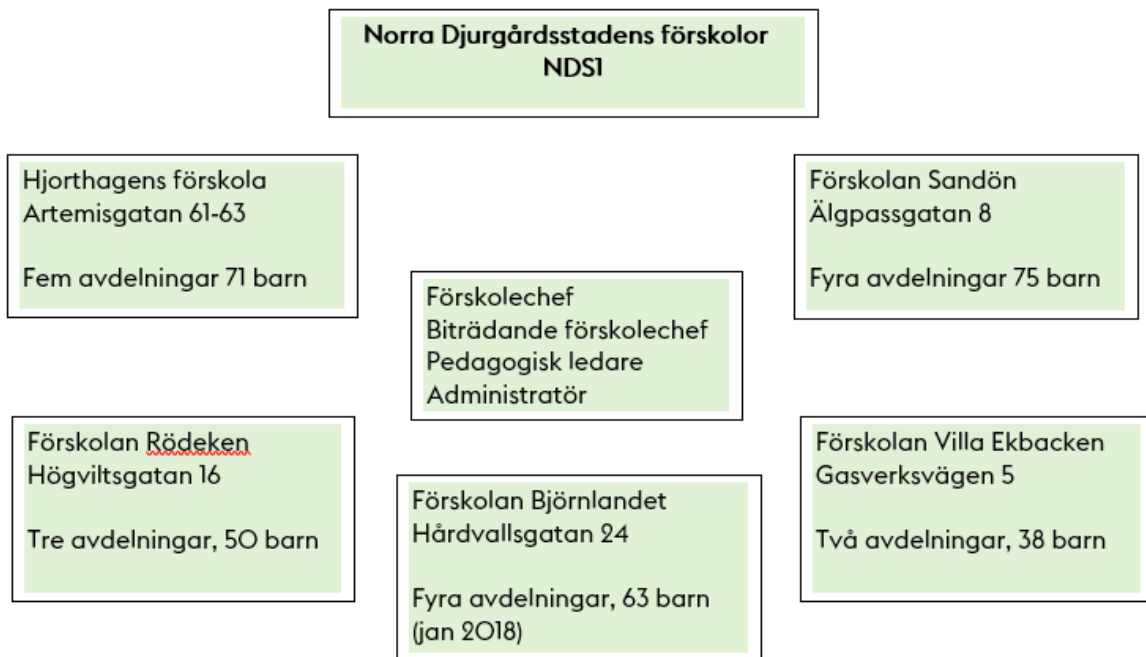
Likabehandlingsplan - Enheten har ett gemensamt grunddokument med beskrivande delar av lagtext, diskrimineringsgrunderna, kränkande behandling, trakasserier, främjande arbetssätt, förebygga, förhindra samt rutiner för akuta situationer. Varje förskola gör kartläggningar och dessa är våra aktiva åtgärder för att förebygga och förhindra kränkningar och diskriminering i förskolan.

WKI - alla arbetslag har fått stöd och handledning i arbetet med WKI. Arbetslagen har gjort en mätning i maj för att se över nuläget och kunna förbättra resultatet till oktober.

Förskoleråd - Förskoleråd sker varje termin på respektive förskola, föräldrarepresentanter samlar ihop frågor, synpunkter, förslag och feed-back från övriga föräldrar.

Barnråd - Sandön har barnråd en gång per termin, representanter från varje avdelning deltar. Barnen har innan rådet haft samling och pratat om vad de vill ta upp. Barnen brukar lämna förslag och önskemål om lunch, mellanmål, vilka grönsaker de vill ha mer av. De ger förslag på material de önskar och aktiviteter de vill göra på förskolan. Det framkommer att barnen upplever att de får vara med och bestämma på förskolan, inte i allt men i mycket som rör deras dag.

Strukturella förutsättningar och organisation

Enheten består i dagsläget av fyra förskolor, Hjorthagen, Sandön, Rödeken och Villa Ekbacken, i december öppnar förskolan Björnlandet. Villa Ekbacken är en fristående förskola med egen gård. Övriga förskolor inryms i bostadshus. Hjorthagen och Björnlandet har egna gårdar i anslutning till förskolorna, Sandön har en lite gård där de yngre barnen tas emot på morgonen. De äldre barnen tas emot i en närliggande park. Rödeken tar emot barnen på Villa Ekbackens nedre gård. Förskolor som inte har en gård i anslutning till förskolan har större krav på struktur och organisation för att få vardagen att flyta på, det blir mer resurskrävande i form av pedagoger och det är svårt för dessa förskolor att vara kort om personal vid exempelvis sjukdom. I april öppnade vi en extra avdelning i en separat lokal för att kunna ta emot barn med garanti. Avdelningen kallas Udden och tillhör förskolan Sandön. På Udden går åtta barn och två barnskötare arbetar där.

År	2015	2016	2017
Antal barn	-	224	235
Andel förskollärare (exkl verksamhetsstöd)	-	40%	35%
Barn per personal (inkl verksamhetsstöd)	-	4,9	4,7
Barn per grupp	-	16	15,7
Andel barn och personal med annat modersmål	-	33% ped. 0,4% barn	49% ped. 0,4
Antal språk	-	12	31

Ledning

I samband med att enheten växer har vi sett över vår organisation och en ny tjänst utlystes i form av biträdande förskolechef. Från och med november tillträdde biträdande förskolechef och i samband med detta avvecklades den ena tjänsten som pedagogisk ledare. Från januari

till och med oktober hade enheten två pedagogiska ledare, administratör och förskolechef.

Kvalitetsindikatorn

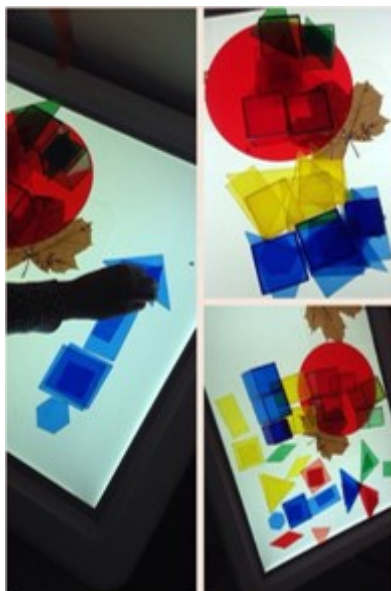
Vi har under året ökat likvärdigheten mellan avdelningarna genom att jobba igenom kvalitetsindikatorns olika områden på handledningstillfällena. De pedagogiska ledarna har tillsammans med gamla och nya arbetslag hjälpt till att tolka och skatta de olika indikatorerna samt reflekterat tillsammans över sina styrkor och utvecklingsområden.

Pedagogisk miljö och material

Genomsnitt	Variation
3,4	2-5

Kommentar och analys:

När det gäller pedagogisk miljö och material så har en pedagogisk ledare i enheten utarbetat ett vägledande material som heter "Lärande basmiljö". Den beskriver hur pedagogisk miljö, material och förhållningssätt kopplas till läroplansmål och vetenskaplig grund. Materialet lyfter flera exempel och kompletteras med foton som inspiration. "Lärande basmiljö" har koppling till WKI och har nått ut till alla medarbetare genom nätverksträffar. Arbetet med basmiljöer har resulterat i en större likvärdighet på alla förskolor vad gäller pedagogiskt material och lokalers utformning. Alla avdelningar har en genomtänkt pedagogisk miljö och rikligt med material som bidrar till barns lustfyllda lärande.

Vi har sett positiva förändringar i pedagogisk miljö genom att personal har gjort om utformningen av rum och material samt bytt lokaler och material med varandra. Inköp har gjorts för att möta barns intresse och nyfikenhet och under höstterminen 2017 ska ytterligare medvetna inköp göras.

Personalen har under året jobbat med att informera föräldrar om förskolans/avdelningens utformning kopplat till våra mål. Man har informerat under introduktionen, föräldramöten,

vernissage och satt upp skyltar med korta beskrivningar.

Multimedia har lyfts som en del av den pedagogiska miljön och personalen har då kunnat använda enhetens IKT-plan som stöd i det fortsatta arbetet med barn och olika digitala verktyg.

Vi vet att variationen i skattningen ligger mellan 2-4. Anledningen till det lägre resultatet är att en avdelning startade i augusti och att deras resultat är genomgående låga. En åtgärdsplan finns för hur deras resultat ska öka och arbetslaget får kontinuerligt stöd av ledningen.

Skapande verksamhet och olika uttrycksformer

Genomsnitt	Variation
3,1	2-4

Kommentar och analys:

När det gäller skapande verksamhet och olika uttrycksformer så har en pedagogisk ledare i enheten utarbetat ett material, Lärande basmiljö, som beskriver hur pedagogisk miljö, material och förhållningssätt kopplas till läroplansmål och vetenskaplig grund. Materialet lyfter flera exempel och kompletteras med foton som inspiration. "Lärande basmiljö" har koppling till WKI och har nått ut till alla medarbetare genom nätverksträffar. Arbetet med basmiljöer har resulterat i en större likvärdighet på alla förskolor vad gäller pedagogiskt material och lokalers utformning. På alla förskolor har den skapande verksamheten gott om plats och det finns förutsättningar för barnen att använda olika uttrycksformer.

Variationen i skattningen ligger mellan 2-4. En anledning till det lägre resultatet är att en avdelning startade i augusti och att deras resultat är genomgåenden låga. En åtgärdsplan finns för hur deras resultat ska öka och arbetslaget får kontinuerligt stöd av ledningen.

Ett hinder för att nå nästa nivå är att kunskaperna kring skapande verksamhet och olika uttrycksformer varierar i de olika arbetslagen. I några arbetslag saknas kunskaper kring olika tekniker och hur materialet kan användas. Ytterligare ett hinder för att nå en högre nivå är avsaknaden av pedagogisk dokumentation som synliggör den skapande verksamheten och som används för att utveckla verksamheten utifrån prioriterade mål.

Skapande med lera. Barnen har gjort fåglar och fågelbon.

Barns språkliga och kommunikativa utveckling

Genomsnitt	Variation
3,2	2-4

Kommentar och analys:

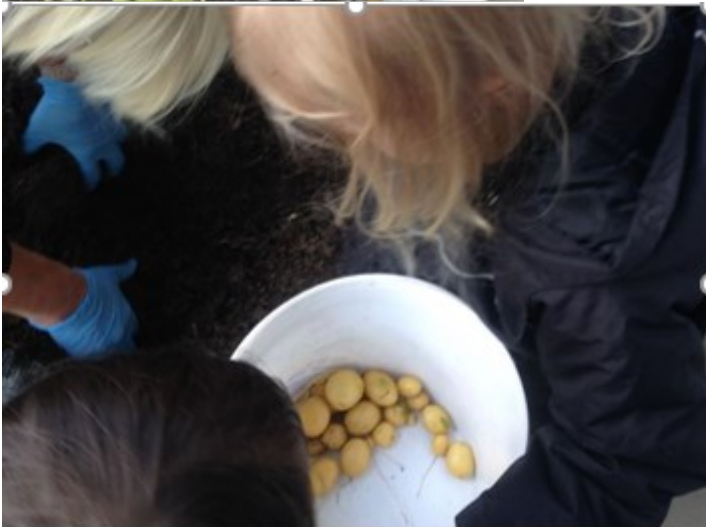
Barns språkliga och kommunikativa utveckling har under året utvecklats på olika sätt. Böcker, biblioteksbesök och läsobudens tips har berikat utbudet och innehållet av barnlitteratur. Vi har förutom det också använt lärplattans möjligheter till barns språkliga utveckling genom att söka ny kunskap, använda appar på andra språk eller genom att lyssna på ljudsagor/ljudböcker.

Vi har även integrerat visuell kommunikation, både som TAKK men också med hjälp av bilder då vi behövt förstärka det talade språket. Det språkstimulerande materialet Babblarna är mycket synligt på förskolorna och då framförallt på småbarnsavdelningarna och dyker upp i många sammanhang, ex kring känslor, i sånger och vid måltiden.

Då temat det här året har varit FN:s Barnkonvention så har vi lyft frågor med barnen om hur man säger stopp om något inte känns bra och vilken litteratur och material som personalen kan använda för att barn ska få lära sig kring sina rättigheter. Annat som lyfts ur

Barnkonventionen är samtal och aktiviteter med barnen kring identitet (vem är jag), inflytande (vem bestämmer), familj (min familj) och lika värde.

Vi har lyft samtalets och dialogens betydelse i nätverket "Pedagogisk måltid" samt hur personalen under måltiden har utrymme för att benämna matens utseende, färg, form, smak och struktur.

Vi har informerat föräldrarna om vårt arbete med barnen genom att berätta om verksamheten på föräldramöten, föräldrabrev och Instagram.

En analys som vi gjort är att personalen förut inte haft så stora kunskaper kring FN:s Barnkonvention utan att det varit lite diffust formulerat. Nu ser vi att det finns en större och mer utbredd kunskap samt att några av artiklarna ut konventionen lyfts fram lite extra med tyngdpunkt på identitet, medbestämmande och lika värde.

Vi vet att variationen i skattningen ligger mellan 2-4. Anledningen till det lägre resultatet är att en avdelning startade i augusti och deras resultat är genomgående låga. En åtgärdsplan finns för hur deras resultat ska öka och arbetslaget får kontinuerligt stöd av ledningen.

Barns matematiska utveckling

Genomsnitt	Variation
3,3	2-5

Kommentar och analys:

I vår enhet jobbar vi med barns matematiska utveckling genom en stor variation av aktiviteter, miljöer och material. På förskolorna finns olika typer av matematiskt material tillgängligt för barnen när det gäller bygg och konstruktion, ex olika storlekar av lego, kaplastavar, klossar, plus-plus, magnatiles, building pieces, etc. Barn och personal räknar tillsammans i samlingar, vid dukning och måltid. Genom utevistelse möter barn matematik utanför förskolan genom att reflektera kring höjd, läge, avstånd, tjocklek, tid, antal, etc.

I den digitala satsningen kodning och programmering så har de matematiska begreppen lyfts och omsatts i praktiken både digitalt och analogt. Barnen har bland annat fått prova på programmeringrobotar, dansprogrammering och appar med enkel programmering. Den här satsningen har gett personalen ny kunskap och bra metoder för både yngre och äldre barn. Det har också skapat nyfikenhet hos kollegor och gett effekter av kollegialt lärande .

När arbetslagen reflekterar hur matematiken uppmärksammas i ex: barns lek, skapande och omsorg så ser vi att det finns kunskaper kring hur de ska omsättas i praktiken. Vi kan också se att det dock finns en variation eftersom arbetslagen har olika kunskaper, utbildning och erfarenhet. Vi har dragit slutsatsen om att det förändrande kunnandet hos barn behöver lyftas av personalen och att undervisningsbegreppet behöver få med utrymme i hela vår enhet.

Variationen i skattningen ligger mellan 2-5. Anledningen till det lägre resultatet är att en avdelning startade i augusti och deras resultat är genomgående låga. En åtgärdsplan finns för hur deras resultat ska öka och arbetslaget får kontinuerligt stöd av ledningen.

Naturvetenskap och teknik

Genomsnitt	Variation
3,2	2-5

Kommentar och analys:

Då våra förskolor ligger nära naturområden så har vi lätt för att komma ut till naturen. Där uppstår det spontana samtal och diskussioner om exempelvis insekter, djur, träd, blommor, naturens årsväxlingar. De här samtalen och reflektionerna kan sedan utvecklas, problematiseras och undersökas. De regelbundna besöken i skogen ger barnen tillfällen att lära om och vårda djur och natur.

I vår analys kan vi se att intresset för natur och naturkunskap är stort. Den direkta närheten till Stora Skuggans grönområde möjliggör både långa och korta utflykter. Skogsutflykter görs också över hela året och naturens årstidsväxlingar blir en del av barnens vardag. Dock kan kunskaper om naturen alltid bli bättre och vi ser också att fler tar med sig lärplattan ut i naturen för att dokumentera och leta information.

I enheten har vi en verkstad "Mjölkbutiken" där barn får skapa i trä genom att använda olika verktyg. Ibland har barnen designat och konstruerat egna fordon, hus eller annat. Personalen har lyft vardagsteknik genom att använda ex, ficklampa, magneter och olika sätt att konstruera på. Intresset för Mjölkbutikens verkstad är stort och Erik som jobbar där brukar ibland också komma ut till förskolorna med olika byggprojekt.

I vår enhet har vi även satsat på IKT och digitalisering. Sex personal var med i en fortbildning om programmering och kodning där de tillsammans med barnen gjorde nya och spännande småprojekt med ex, dansprogrammering, programmeringsrobotar och utforskade olika appar. Annan personal har efter det visat nyfikenhet och intresse för programmering. Vi har nu beslutat att köpa in robotar till enheten.

Under höstterminen har vi skrivit en egen IKT-plan som stöd för fortsatt arbete. Eftersom föräldrarna ibland har reagerat med oro kring digitalt arbete med barn så har vi presenterat IKT-planen på föräldramöten eller i introduktionssamtal.

Personalens medvetenhet kring barnkonventionen och de mänskliga rättigheterna har bidragit till ett arbetssätt som i högre utsträckning än tidigare inkluderar alla barn, vilket också syns i kvalitetsindikatorns resultat.

Vi vet att variationen i skattningen ligger mellan 2-5. Anledningen till det lägre resultatet är att en avdelning startade i augusti och att deras resultat är genomgående låga. En åtgärdsplan finns för hur deras resultat ska öka och arbetslaget får kontinuerligt stöd av ledningen. Vi ser också i vår analys att det i flera arbetslag saknas pedagogisk dokumentation som kan användas i kvalitetsarbetet för att utveckla arbetet med naturvetenskap och teknik. Ett annat kriterie som hindrar arbetslagen från att nå det högre nivåerna är användandet av IKT. Vi ser här en variation i intresse och kunskap hos personalen och det speglar av sig på resultaten i kvalitetsindikatorn.

Gemensamma insatser

ABC i förskolan - Vi har följt upp "ABC i förskolan", en utbildning där förhållningssätt och synsätt lyfts. Tre medarbetare har under 2017 utbildat sig till gruppleddare och haft sina första föräldragrupper. Under 2018 kommer två i ledningsgruppen utbilda sig till gruppleddare för pedagoger, vilket gör att de kommer kunna utbilda ny personal som börjar i enheten.

Förskolesummit - Alla enhetens förskollärare deltog på delar av Förskolesummit, två dagar med föreläsningar av både internationella och nationella föreläsare, en satsning av staden och Stockholms universitet. Uppföljningen av dessa dagar har varit bristfällig, ledningen i NDS1 behöver fortsättningsvis ha en plan för hur satsningar som dessa ska följas upp och utvärderas, speciellt när en utbildningssatsning ligger i slutet av en termin och många andra delar prioriteras.

Arbetslagsledarutbildning - En satsning i stadsdelen är att förskollärare ges möjlighet att gå en arbetslagsledarutbildning. Förskollärares ansvar att leda pedagogiska processer på förskolorna samt att arbetsleda kollegor ställer högre krav på förskollärares förmågor inom dessa områden, varför utbildningen är en viktig satsning. Vi ser i förlängningen när enheten växer att ledning i huvudsak styr enhetens pedagogiska processer genom förskollärarna och att förskollärarna i sin tur handleder sitt arbetslag, sina kollegor som är barnskötare. För att lyckas med detta har vi en utvecklingsgrupp där förskollärarna ingår och denna grupp fokuserar på enhetens utmaningar och utvecklingsområden.

Programmeringsutbildning - Sex medarbetare och ledningsgruppen deltog under våren i en programmeringsutbildning genom mediateket. Utbildningen gav direkta kunskaper till pedagogerna som deltog. De fick låna material från anordnaren vilket medförde att deras kunskaper gav barnen möjlighet att direkt få ta del av och lära sig om analog och digital programmering. Ledningsgruppen fick en något förkortat utbildning med likvärdigt innehåll, dock ej lika mycket praktisk tillämpning. Utbildningen har givit positivt resultat i verksamheten, vi kunde direkt se resultat av utbildningen då barnen blev delaktiga i analog och digital programmering på de tre förskolor som deltog i utbildningen. Pedagogerna som deltog har även haft en presentation för all personal på avslutande APT innan sommaren. Samt varit delaktiga i den monter som Östermalm hade på förskolesummit. Enheten har tagit fram en IKT-plan för fortsatt arbete.

Pedagogisk plattform - En gemensam pedagogisk plattform som implementeras under 2017. Föreläsning för alla medarbetare samt genomgång och genomförande i enheten. Ledningsgruppen har träffat förskollärarna på utvecklingsgruppsmöte för att diskutera resultatet från kommunala utvärderingen och hur plattformen kan vara ett stöd i vårt utvecklingsarbete. Arbete sker även genom att alla läser, reflekterar och analyserar kring frågeställningar utifrån boken: Uppföljning, utvärdering och utveckling i förskolan - pedagogisk dokumentation (Skolverket) boken kopplar väl till pedagogiska plattformen. Ledningsgruppen tänker att våra arbetslagsledare och utvecklingsgruppen blir en viktig del i implementeringen och förverkligandet av plattformen.

Pu -tid - Pedagogisk utvecklingstid för förskollärare för hela Östermalm. I början av 2017 har vi haft nätverket om pu-tiden för förskollärarna, det har bidragit till att syftet med och innehållet i pu-tiden blivit tydligare.